

Broj: 03/1-50-1-9-29/08
Sarajevo, 20.11.2008.

Članovima Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost BiH

PREDMET: Informacija o održanoj radionici o temi : „Prijedlozi proračuna institucija obrambenog i sigurnosnog sektora na razini BiH za 2009. godinu“
Veza, akt broj: 01/1-50-3-1093/07 od 30. 9. 2008.

U organizaciji Zajedničkog povjerenstva za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: ZP) i uz potporu Misije OEES-a u BiH, na Kozari je 16. i 17. 10. 2008. održana radionica o temi: «Prijedlozi proračuna institucija obrambenog i sigurnosnog sektora na razini BiH za 2009. godinu». Radionica je održana s ciljem razmatranja proračunskih zahtjeva institucija obrambenog i sigurnosnog sektora, a s ciljem pronalaženja optimalnog i realnog okvira Proračuna institucija BiH za 2009. godinu.

Radionici su nazočili sljedeći članovi ZP-a: Branko Zrno - predsjedatelj, Slobodan Šaraba - zamjenik predsjedatelja, Jozo Križanović, Dušanka Majkić, Mirko Okolić, Hazim Rančić i Ivo Miro Jović - članovi, Dragica Hinić - tajnica, Željko Grubešić - stručni savjetnik i Jovica Katić - stručni suradnik.

Iz Povjerenstva za financije i proračun Zastupničkog doma PSBiH nazočili su Sadik Bahtić i Velimir Jukić.

U radu su sudjelovali i:

- ministar obrane BiH Selmo Cikotić, zamjenici ministra Marina Pendeš i Igor Crnadak, sa suradnicima Miroslavom Cabom, pomoćnikom za financije, i Almom Hadžić, v.d. šefa Odsjeka za planiranje proračuna;
- predstavnici Zajedničkog stožera OSBiH i Operativnog zapovjedništva OSBiH na čelu s general-bojnikom Miladinom Milojčićem i general-bojnikom Slavkom Puljićem;
- ravnatelj SIPA-e Mirko Lujić;
- ravnatelj BHMACH-a Dušan Gavran;
- Vlatko Dugandžić, pomoćnik ministra financija i trezora BiH, Huse Šepić i suradnici;
- Radenko Stanić, voditelj Odjela za materijalno-financijsko poslovanje Ministarstva sigurnosti BiH sa suradnicima, Idriz Brković, voditelj Odjela za civilnu zaštitu;
- Božana Trninić, zamjenica glavnog revizora, i Snježana Baštinac, viši revizor u Uredu za reviziju financijskog poslovanja institucija BiH;
- Mustafa Ovčina, načelnik Uprave za administraciju Granične policije BiH;
- Danijal Ganić, predstavnik Službe za poslove za strancima;
- iz NCB Interpolu u BiH Amel Skenderagić, stručni suradnik;
- predstavnici Misije OEES-a u BiH, Stožera NATO-a u BiH, Zapovjedništva EUFOR-a u BiH, OHR-a, EUPM-a.

(**Napomena:** predstavnici institucija sigurnosnog i obrambenog sektora tiskali su svoje prezentacije za sve sudionike radionice, tako da će izvješćem biti obuhvaćeni sažeti prikazi izlaganja.)

16. listopada 2008.

Branko Zrno, predsjedatelj ZP-a, otvarajući je radionicu istaknuo ciljeve i značaj radionice, te ulogu ZP-a i povjerenstava za financije i proračun obaju domova PSBiH kada je u pitanju praćenje i realizacija proračuna. Posebice je bio zadovoljan odzivom i strukturom sudionika.

Nakon uvodnog izlaganja i pozdravnih riječi radionica se odvijao prema utvrđenom Programu rada.

Ministarstvo obrane BiH

Selmo Cikotić, ministar obrane BiH, i general-bojnik Miladin Miložić, načelnik Zajedničkog stožera OSBiH, dali su uvodne napomene u vezi sa izvršenjem Proračuna za obranu za 2008. i Prijedlogom proračuna za 2009.

Alma Hodžić, v.d. šefa Odsjeka za planiranje proračuna, u svojoj je prezentaciji pobliže obradila i iznijela detalje relevantne za objašnjenje tokova izvršenja Proračuna u 2008. i Projekcije proračuna za 2009. Obrazložila je proračunski zahtjev, strukturu proračunskog zahtjeva, odobreni proračun, strukturu i karakteristike odobrenog Proračuna za 2008. godinu. Posebice se osvrnula na probleme koji su dodatno opteretili financiranje u 2008. godini, kao i karakteristike njegova izvršenja.

U iznesenom je zaključku obrazložila razloge za izmjenu dinamike i realizacije planiranih aktivnosti u 2008. godini.

Obrazložujući Projekciju proračuna za 2009. godinu Miroslav Cabo, pomoćnik ministra za financije i proračun, obrazložio je normativni okvir za Projekciju proračuna za 2009. godinu, ulazne elemente, programsku strukturu po kategorijama i programima, te zaključak u kojem je istaknut mogući put do ostvarenja proračuna za obranu u iznosu od 1,5% GDP-a (s kranjim ciljem od 2% GDP-a), sa strukturom koja ide prema smanjenju omjera prevelikog izdvajanja za osoblje u odnosu na operativna i kapitalna izdvajanja.

Dušanka Majkić, Jozo Križanović, Sadik Bahtić, Slobodan Šaraba, Hazim Rančić i Branko Zrno u svojim su se izlaganjima osvrnuli na niz aktualnih pitanja i problema u obrambenom sektoru. Istaknuli su za nedopustivo da u ovome trenutku veleposlanstva BiH u Washingtonu, Beču i Bruxellesu nisu popunjena adekvatnim osobljem koje treba voditi BiH k NATO-u i euro-atlanskim integracijama. Ta činjenica šalje lošu poruku u svijet. Potencirani su i problemi popune u OSBiH te o problemima u vezi s javnim nabavama.

Predstavnici Ministarstva obrane BiH dobili su nepodijeljenu podršku članova ZP-a za Projekciju proračuna za 2009. godinu, uz isticanje obveze kako se mora voditi računa o svakoj stavci kada je u pitanju utrošak planiranih sredstava.

Ministar Cikotić i predstavnici Zajedničkog stožera i Operativnog zapovjedništva OSBiH u raspravi su dali dodatna objašnjenja i odgovore na pitanja koja su im postavili sudionici radionice, što je upotpunilo sliku o pojedinim stavkama, o utrošku sredstava za obranu u 2008. i prijedlogu za 2009. godinu. Naime, završnim obraćanjem ministra Cikotića dan je presjek stanja u MOBiH i OSBiH, što je upotpunilo sliku i dalo odgovore na postavljena pitanja članova ZP-a.

Ured za reviziju financijskog poslovanja institucija BiH

Božana Trninić u svome je izlaganju naglasila kako najveći dio troškova odlazi na plaće, naknade i putne troškove. Nismo ni blizu zacrtanih ciljeva kada je u pitanju postizanje standarda NATO-a u strukturi proračuna za obranu. Posebice se osvrnula na Izvješće Ureda za reviziju za 2007. godinu, inzistirajući na uvažavanju preporuka tamo gdje je tijekom planiranja bilo propusta.

Kada je u pitanju MOBiH, istaknula je nekoliko važnih problema, i to:

- pitanje osoblja – u našim se institucijama čak 80% sredstava troši na plaće, što je neprihvatljivo. Sugestija NATO-a je da to bude maksimalno 50%, a preostalih 50% treba biti raspoređeno na ulaganje i opremanje (2 x 25%);
- pitanje imovine potrebno je konačno riješiti. Rečeno je kako je stručni tim počeo raditi na tome, ali Ured za reviziju nije uočio rezultate;
- otklanjanje nedostataka iz revizorskog izvješća za 2007. godinu mora biti realizirano s daleko osmišljenijim i konkretnijim mjerama s učinkom;
- pitanje izgradnje adekvatnog sustava internih kontrola ne ide onako kako je zacrtano. Ne vidi se preventivno djelovanje te nema željenog pomaka;
- pitanje popisa imovine – ako se ne obave pripreme i na terenu i u računovodstvu, postojat će problem i u vezi s ovim pitanjem.

Ministarstvo financija i trezora BiH

Vlatko Dugandžić, pomoćnik ministra financija i trezora BiH, u uvodnom se dijelu osvrnuo na Projekciju proračuna za obrambeni i sigurnosni sektor u 2009. godini.

Huse Šepić obrazložio je Dokument okvirnog proračuna institucija BiH za 2009-2011. godinu, te detalje bitne za sagledavanje Projekcije proračuna Ministarstva obrane BiH u 2009. godini. U osnovnim napomenama za utvrđivanje nacrtu proračuna pobrojao je objektivne okolnosti koje treba uvažiti, ali i određene mogućnosti i pokazatelje koji se unutar institucija mogu poboljšati i učiniti projekciju proračuna prihvatljivijom i bez dodatnih korekcija i intervencija. Glede strukture proračunskih sredstava, istaknuo je procjenu prihoda i rashoda te tražio da MOBiH dostavi detaljnija obrazloženja pojedinačnih zadataka i aktivnosti. Istaknuo je i sljedeće:

- na ukupna sredstva za institucije obrane i sigurnosti otpada 47,75% proračuna institucija BiH;
- u MOBiH udio plaća u ukupnome proračunu iznosi 58,12%, a naknada 21,26% - što će biti predmetom rasprave u idućoj fazi priključenja BiH NATO-u i programima koji se realiziraju;
- struktura Proračuna za MOBiH u 2009. godini i dalje je nepovoljna i nije sukladna zahtijevanim standardima NATO-a.

Dušanka Majkić, Slobodan Šaraba, Hazim Rančić i Jozo Križanović posebno su inzistirali na transparentnosti trošenja proračunskih sredstava, na osnivanju zajedničkog povjerenstva za javne nabave u institucijama BiH, na zatvaranju neperspektivnih objekata i rješavanju pitanja lokacija. Jednoglasna je ocjena da način rada i rasprava na radionici govore o pomacima u demokratizaciji naše zemlje.

BHMAC

- Dušan Gavran, ravnatelj BHMAC-a, prezentirao je tokove izvršenja proračuna za 2008. i Prijedlog proračuna za 2009. godinu

On je u uvodu dao pregled kapaciteta BHMAC-a, financiranje (realizaciju i izvršenje proračuna) u 2008. godini, probleme u realizaciji operacija – među kojima je veliki problem zastarjela oprema i veliko područje na kojem se odvijaju protuminske akcije.

Proces zapošljavanja prema važećoj sistematizaciji nije završen, evidentno je kašnjenje u realizaciji tendera, a procesi nabava su nedopustivo dugački.

Predstavio je i Strategiju protuminskog djelovanja u BiH za razdoblje 2009-2019. Iznio je opću procjenu površine miniranih područja, preduvjete za uspješan rad u 2009., viziju, zadaću i strateške i operativne ciljeve BHMAC-a.

Istaknuo je i probleme u realizaciji proračuna u 2008. Trend odljeva obučenog ljudstva, porast troškova održavanja, rad na teškim i nepristupačnim terenima, zastarjela oprema i vozila, veliko područje za protuminske akcije - problemi su s kojima se součavalo vodstvo BHMAC-a.

Prijedlog proračuna za 2009. godinu sačinjen je prema strateškim ciljevima iz Strategije protuminskih djelovanja BiH. Nedovoljna sredstva za obnovu opreme (vozila, oprema za rad timova, računalna oprema), veliki broj donatorskih zahtjeva (veliki broj projekata) - problemi su s kojima se računa u BHMACH-u u 2009. godini.

Naveo je i probleme u vezi s prikupljanjem sredstava za deminiranje posredstvom Fonda za deminiranje, kojim upravljaju predstavnici Republike Slovenije, probleme s tenderima za deminiranje i uništavanjem nađenih mina.

Ured za reviziju financijskog poslovanja institucija BiH

Božana Trninić istaknula je kako se mora razvijati svijest o tome da su svake godine iznosi donacija u opadanju, te se treba oslanjati na vlastite resurse i to usuglašavati s Ministarstvom financija i trezora BiH. Izvršenje proračuna nisu ugrozila određena prestrukturiranja sredstava, ali je nužno poboljšanje planiranja. Oprema se mora planski nabavljati. Drži da nije dobra praksa ad hoc nabava, koja je već godinama karakteristična za zadnje tromjesečje u godini.

Ministarstvo financija i trezora BiH

Huse Šepić istaknuo je da je BHMACH pravodobno prezentirao svoju listu prioriteta za razdoblje 2009 – 2011. godine. Proračun za 2009. godinu veći je za oko 35% (bez sredstava planiranih na izravnim transferima). Udio plaća u ukupnome proračunu iznosi 48%, naknada 12%, što ukupno čini oko 60%, a to je u usporedbi s MOBiH mnogo bolje. Karakteristično za proračun BHMACH-a je da za 2009. godinu nije predloženo povećanje zapošljavanja.

17. listopada 2008.

Ministarstvo sigurnosti BiH

Radenko Stanić, voditelj Odjela za materijalno-financijsko poslovanje Ministarstva sigurnosti BiH, prezentirao je Prijedlog proračuna Ministarstva sigurnosti BiH za 2009. godinu.

U svojoj je prezentaciji Radenko Stanić istakao strukturu Proračuna za 2009. godinu (tekući izdaci, gornja granica proračuna, troškovi vezani uz zapošljavanje novih službenika, troškovi programa posebnih namjena, kapitalni izdaci i zbirni pregled). U raspravi je najviše interesa bilo za stavke koje se odnose na angažiranje dodatnih sredstava, sredstva za poboljšanje zaštite od prirodnih katastrofa, te završetka izgradnje Azilantskog centra.

Osobito značajno za 2009. godinu jest uređenje i opremanje Centra 112.

Radenko Stanić prezentirao je i Prijedlog proračuna za NCB Interpol.

Ministarstvu financija i trezora BiH dostavljeno je šest novih prijedloga potrošnje:

1. Sufinanciranje izgradnje Azilantskog centra kroz projekt IPA-e;
2. Jačanje kapaciteta Sektora za imigraciju u području vođenja upravnih postupaka;
3. Osnivaje i opremanje kurirske službe unutar Sektora za zaštitu tajnih podataka u cilju razmjene tajnih podataka;
4. Uspostava Centra 112;
5. Nastavak provedbe informativne kampanje u svrhu suzbijanja zloporabe opojnih droga;
6. Sredstva za proširenje telekomunikacijskih sustava TETRA i VoIP.

Pozitivnom je ocijenjena činjenica da su predviđena sredstva za borbu protiv trgovine ljudima, za borbu protiv terorizma te za timove koji će raditi na ovim poslovima.

Idriz Brković, iz Sektora Civilne zaštite Ministarstva sigurnosti BiH, obrazložio je detalje projekta pod nazivom: "Uspostava institucionalnog i zakonskog okvira za učinkovito funkcioniranje integriranog sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u BiH", te projekciju opremanja Centra 112, za koji je evidentan veliki interes donatora, navodeći kako se Vijeće ministara BiH treba opredijeliti u vezi s dinamikom ulaganja sredstava iz proračuna institucija BiH. Prezentirao je normativno-pravnu osnovu plana, međunarodne dokumente na kojima se temelji te svrhu i ciljeve projekta.

SIPA

Mirko Lujčić, ravnatelj SIPA-e, prezentirao je Prijedlog proračuna SIPA-e za 2009. godinu. Osvrnuo se na nadležnosti, unutarnje ustrojstvo, kadrovsku popunjenost, proračunska sredstva SIPA-e od 2002. do 2008. godine, donatarska sredstva te pregled potrebnih sredstava u 2009. godini. Posebice je naglasio prilike u vezi s izgradnjom i opremanjem novoga objekta za smještaj SIPA-e, prezentirao je pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, pregled kapitalnih ulaganja po projektima i opremi, potrebna sredstva za plaće, pregled zaposlenih i pregled moguće dinamike popunjavanja za 2009. godinu. Osvrnuo se i na financiranje projekata posebne namjene. I u SIPA-i je evidentan problem popune potrebnim kadrovima, nedovoljnog odziva kandidata na objavljene natječaje, kao i isplate naknada i putnih troškova koje je, s obzirom na prirodu posla, teško predvidjeti. Rješenja se moraju pronalaziti. To je neminovnost ako se žele ispoštovati važeći kriteriji u popunjavanju ljudstvom (nacionalna i regionalna zastupljenost).

Nužne su izmjene Zakona o SIPA-i i Zakona o policijskim službenicima kako bi se mogli osigurati stručnjaci i službenici traženih profila s VSS. Vijeće ministara BiH treba se opredijeliti glede toga što je budućnost SIPA-e i dati joj smjernice za rad, jer prijeti opasnost od stagniranja rezultata do kojih došlo velikim odricanjem, a time će se ugroziti misija SIPA-e.

Granična policija BiH

Mustafa Ovčina, načelnik Uprave za administraciju, prezentirao je Prijedlog proračuna Granične policije BiH za 2009. godinu. Govorio je o organizacijskoj strukturi, kadrovskoj popunjenosti, pregledu proračuna za razdoblje 2000-2008. i o Prijedlogu proračuna Granične policije BiH za 2009. godinu.

Nedostaje oko 16% potrebnih kadrova, što je 400 ljudi. Zakonima koji su trenutno na snazi nije dopuštena popuna viših kategorija policijskih službenika, službenika s višim činovima. Problem je to koji je potrebno hitno rješavati.

Proračun Granične policije BiH za 2009. godinu podržava razvoj i moderizaciju glede opremljenosti, ali nedovoljnim intenzitetom u odnosu na DOB.

Za bruto plaće planiran je iznos od 53.259.774 KM, što je 68,80% planiranih tekućih izdataka ili 64,40% ukupne Projekcije proračuna za 2009. godinu.

Istaknuo je kako je do sada oprema nabavljena donacijama te da je sve manje doniranih sredstava, što se osjeti i što će se naročito osjetiti u idućem razdoblju.

NCB Interpol

Proračun NCB Interpola prezentirao je Radenko Stanić tijekom prezentacije proračuna Ministarstva sigurnosti BiH.

Služba za poslove sa strancima

Danijal Ganić, predstavnik Službe za poslove za strancima, u svojoj je prezentaciji obrazložio unutarnje ustrojstvo i sistematizaciju radnih mjesta u ovoj instituciji, Prijedlog proračuna za 2008. godinu koji je usuglašen s Ministarstvom financija i trezora BiH. Obrazložio je pojedine stavke tekućih i kapitalnih izdataka. Karakteristično je što se i dalje izdvajaju velika sredstava za unajmljivanje imovine i opreme.

Služba za poslove sa strancima institucija je koja egzistira samo dvije godine i već je u cijelosti preuzela nadzor nad boravkom i kretanjem stranaca na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. Stavljanjem u funkciju Imigracijskog centra, čiji je kapacitet 40 korisnika, i u idućoj godini novoga objekta s kapacitetom za 80 korisnika, Služba može u cijelosti provoditi i dio nadležnosti za stavljanje ilegalnih migranata pod nadzor i njihovo udaljenje iz Bosne i Hercegovine.

Predviđene stavke jesu najnužnije i osnovne potrebe Službe, konstatirao je na kraju svoga izlaganja Danijal Ganić.

Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH - osvrt na revizorska izvješća navedenih institucija

Snježana Baštinac osvrnula se na poslovanje institucija koje su prethodno prezentirale svoje proračunske zahtjeve.

Ministarstvo sigurnosti BiH u dobroj je mjeri otklonilo i otklanja preporuke Ureda za reviziju za 2007. godinu. I dalje je aktualan problem u realizaciji programa posebne namjene, jer je u velikome dijelu ostvarena niska realizacija. Dinamika zapošljavanja nije ispoštovana i to može biti veliki problem.

SIPA, Granična policija i Služba za poslove sa strancima imaju slične probleme koji se odnose na dinamiku zapošljavanja. Granična policija ostvarila je visoku razinu realizacije proračuna, što govori da se planiranje može i mora unaprijediti.

U Službi za poslove sa strancima tri puta je mijenjana struktura rashoda, što govori o načinu planiranja. Opća je ocjena da se planiranju mora posvetiti daleko veća pozornost i da se iz uočenih slabosti mora izići pravim i sustavnim rješenjima.

Osvrt Ministarstva financija i trezora BiH na Prijedlog proračuna za 2009. godinu

Huse Šepić usporedio je dio podataka kako bi objasnio pokazatelje predloženog Proračuna Ministarstva sigurnosti BiH i policijskih agencija u njegovu sastavu.

- Zahtjevi za proračunskim sredstvima za 2009. godinu:
 - o Ministarstvo sigurnosti - 11.216.000
 - o SIPA - 68.735.000
 - o GPBiH - 80.051.000
 - o Služba za poslove sa strancima - 8.229.000
- Obavljeno je usuglašavanje zahtjeva ovih institucija.
- Usporedba proračuna za 2008. i 2009. godinu:
 - o Ministarstvo sigurnosti - povećanje proračuna u 2009. za 43%
 - o SIPA - povećanje proračuna u 2009. za 43%
 - o GPBiH - povećanje proračuna u 2009. za 24%
 - o Služba za poslove sa strancima - povećanje proračuna u 2009. za 68%.

To su ukupna povećanja sa sredstvima planiranim sa stavkama na izravnim transferima.

CILJEVI I PREPORUKE PRORAČUNSKE RADIONICE

Radionica je rezultirala usvajanjem sljedećih zaključaka kojima bi se trebale voditi sve institucije pri utvrđivanju konačnog prijedloga proračuna, odnosno usvajanja Proračuna institucija BiH za 2009. godinu:

1. Od Vijeća ministara BiH zahtijeva se da u što kraćem roku u parlamentarnu proceduru dostavi Zakon o javnim nabavama kako bi se javne nabave odvijale bez niza do sada uočenih poteškoća.
2. Od Vijeća ministara BiH traži se da odmah pokrene aktivnosti na osnivanju Fonda za prikupljanje sredstava za deminiranje BiH te da kroz konzultacije, a prije konačnog usvajanja Nacrta zakona o proračunu institucija BiH za 2009. godinu, pokuša pronaći inicijalna sredstva potrebna za rad ovoga Fonda u 2009. godini, te osigurati sredstva za njegov rad u idućim godinama, s ciljem bržeg deminiranja u BiH.
3. Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH podupire napore Ministarstva obrane BiH za osiguranjem stabilnog obrambeno-sigurnosnog okružja u Bosni i Hercegovini, čime se afirmira ugled i položaj BiH, a što na kraju treba omogućiti njezin brži ulazak u NATO i EU. Stoga se od Vijeća ministara BiH zahtijeva da još jednom prije konačnog usvajanja Proračuna za 2009. godinu razmotri mogućnost da ovo Ministarstvo financira aktivnosti i potrebe predložene u Aneksu njihovog Proračunskog zahtjeva, budući da i te potrebe imaju skoro podjednak značaj kao i one već prihvaćene.
4. Od Vijeća ministara BiH traži se da prije konačnog usvajanja Nacrta proračuna za 2009. godinu nastoji pronaći potrebna sredstva za uspostavu Centra 112.
5. Potrebne su izmjene zakonskih propisa, tj. Zakona o SIPA-i i Zakona o policijskim službenicima kako bi se u ovim institucijama uopće mogao odvijati proces zapošljavanja viših policijskih službenika.
6. Završetak izgradnje sjedišta SIPA-e treba biti prioritetom kapitalnih izdvajanja u Proračunu institucija BiH za 2009. godinu, jer se time konačno rješava temeljni problem u radu ove institucije, te se od Vijeća ministara BiH traži da prije konačnog usvajanja Proračuna za 2009. godinu nastoje pronaći sredstva za ovu svrhu.
7. Zahtijeva se od svih proračunskih korisnika da se pri trošenju proračunskih sredstava ponašaju krajnje racionalno i štedljivo.

Predsjedatelj
Zajedničkog povjerenstva
Branko Zrno